

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: J. Z.

proti

žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2021, č. j. MSP-57/2019-ODSK-OTC/11, a ze dne 4. 8. 2021, č. j. MSP-56/2019-ODSK-OTC/16

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti České republiky ze dne 3. 6. 2021, č. j. MSP-57/2019-ODSK-OTC/11 (dále jen „*napadené rozhodnutí č. 1*“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o poskytnutí peněžité pomoci ve výši 200 000 Kč pro nesplnění podmínek stanovených v § 24 odst. 1 písm. c) zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), v platném a účinném znění (dále jen „*zákon o obětech trestných činů*“).

2. Žalobce se dále domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti České republiky ze dne 4. 8. 2021, č. j. MSP-56/2019-ODSK-OTC/16 (dále jen „*napadené rozhodnutí* č. 2“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o poskytnutí peněžité pomoci ve výši 175 000 Kč pro nesplnění podmínek stanovených v § 24 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů.

II. Napadená rozhodnutí

3. Žalovaný v odůvodnění napadených rozhodnutí nejprve shodně zrekapituloval předchozí průběh správního řízení, především uvedl, že žalobce se domáhal poskytnutí peněžité pomoci obětím trestné činnosti podle § 28 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů s tvrzením, že je osobou pozůstalou po obětech, své matce a sestře, které zemřely v důsledku trestného činu vraždy spáchaného dne 1. 11. 2018.
4. Ze spisu Policie České republiky bylo zjištěno, že daná věc byla usnesením ze dne 14. 3. 2019 odložena, jelikož podezřelý ze spáchání trestného činu spáchal sebevraždu a trestní stíhání je nepřípustné proti tomu, kdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého. Dále bylo zjištěno, že žalobce se ode dne 21. 5. 2014 nacházel ve výkonu několika na sebe navazujících trestů odnětí svobody, kdy z posledního byl propuštěn do domácího vězení dne 3. 7. 2020.
5. Na základě provedeného dokazování žalovaný uzavřel, že žalobce nežil s oběťmi trestného činu v době jejich smrti, neboť se nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody, a dále nebylo zjištěno, že by oběti trestného činu žalobci poskytovaly nebo byly povinny poskytovat výživu. Žalobce proto nelze označit za oprávněnou osobu, neboť nesplňuje podmínky stanovené pro přiznání peněžité pomoci osobě pozůstalé po oběti trestného činu dle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů.

III. Žaloba

6. Žalobce vytýká žalovanému rozhodnutí nezákonnost. V žalobě svými slovy vymezil srozumitelný žalobní bod, z něhož je městskému soudu naprosto patrné, z jakých právních a skutkových důvodů vytýká napadenému rozhodnutí nezákonnost. Žalobce zjevně nesouhlasil se závěrem žalovaného, že s oběťmi netvořil k době jejich úmrtí domácnost. Poukázal na to, že než nastoupil do výkonu trestu, ponechal své matce a sestře více než 120 000 Kč. Matka a sestra žalobce ve výkonu trestu několikrát navštívily. Žalobce dále uvedl, že se doposud nevyrovnal s brutálním způsobem, jakým byly jeho matka a sestra zavražděny a je toho názoru, že se s ním nikdy nevyrovná.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 13. 4. 2022 uvedl, že ze skutečností tvrzených žalobcem nelze dovozovat splnění podmínek podle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů. Aby žalobce tyto podmínky splňoval, musel by se svou matkou a sestrou žít v domácnosti, nebo by mu matka a sestra musely poskytovat výživu. Ohledně pojmu domácnosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 26 Cdo 507/2006, podle kterého vedou společnou domácnost ti, kteří spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Pro existenci společné domácnosti by bylo nezbytné, aby žalobce byl v dané domácnosti přítomen a společně se svou matkou a sestrou hospodařil. Splnění podmínek nevyplývá ani z tvrzení žalobce, že před nástupem do výkonu trestu ponechal své matce a sestře 120 000 Kč, naopak je tím potvrzeno, že podmínka poskytování výživy žalobci ze strany matky a sestry nebyla splněna. Ani toto tvrzení nemůže vést k závěru, že žalobce se svou matkou a sestrou žil v době jejich smrti ve

společné domácnosti, a to i s přihlédnutím k tomu, že matka a sestra žalobce bydlely v době své smrti podle zjištění žalovaného každá na jiné adrese.

V. Replika žalobce

8. Žalobce v replice ze dne 5. 5. 2022 uvedl, že z výkonu trestu byl propuštěn i na pohřeb svého otce, který zemřel měsíc před smrtí matky a sestry žalobce, přičemž v den pohřbu předal své matce „nemalou“ částku, kterou měl půjčenou od svého přítele. Žalobce proto rozporuje závěr žalovaného, že s matkou a sestrou nežili společně jako rodina, neboť si navzájem finančně i psychicky pomáhali a žalobce se i ve výkonu trestu odnětí svobody podílel na chodu domácnosti, a to přinejmenším finančně prostřednictvím své družky, která rodině předávala část pracovní odměny žalobce a pomáhala rodině v domácnosti. Žalobce dále uvedl, že před nástupem do výkonu trestu odnětí svobody bydlel u své matky, přičemž za něj byly hrazeny poplatky za odpady a další služby. Po propuštění z výkonu trestu byl žalobce odhodlán vrátit se ke své matce.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

9. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas. Žalobce totiž žalobu podal 8. 7. 2021 (ve věci rozhodnutí ze dne 3. 6. 2021, č. j. MSP-57/2019-ODSK-OTC/11, žalobci doručeno 8. 6. 2021) a doplnil ji dne 23. 9. 2021 (mj. k rozhodnutí ze dne 4. 8. 2021, č. j. MSP-56/2019-ODSK-OTC/16, žalobci doručeno 9. 8. 2021) k Okresnímu soudu v Písku, který řízení vedl pod sp. zn. 3 C 126/2021. Žalobce tedy podal žalobu k tomuto soudu v obecné dvouměsíční lhůtě k podání žaloby ve správním soudnictví /§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném a účinném znění (dále jen „s. ř. s.“)/.
10. Okresní soud usnesením ze dne 12. 10. 2021, č. j. 3 C 126/2021 – 35 řízení zastavil s tím, že jde o věc náležející soudům ve správním soudnictví. Žalobce v něm byl poučen podle § 72 odst. 3, 4 s. ř. s., že žalobu může do jednoho měsíce po právní moci usnesení o zastavení řízení podat u soudu ve správním soudnictví, s tím, že zůstanou zachovány účinky ke dni podání u soudu v občanském soudním řízení. Toto usnesení k odvolání žalobce potvrdil Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 30. 11. 2021, č. j. 5 Co 1335/2021 – 35. Právní moci tak usnesení o zastavení řízení nabylo dne 27. 12. 2021. Žalobce následně žalobu podal u Nejvyššího správního soudu, kam byla doručena dne 7. 1. 2022. Nejvyšší správní soud žalobu usnesením ze dne 12. 1. 2022, č. j. Na 3/2022-11 postoupil na Městský soud v Praze, kam byla tato žaloba doručena 21. 1. 2022. Žalobce tedy zjevně žalobu ve správním soudnictví uplatnil ve lhůtě 1 měsíce od právní moci usnesení o zastavení řízení a tím byly zachovány účinky žaloby k Okresnímu soudu v Písku, které byla podána včas ve dvouměsíční lhůtě (speciální – kratší lhůtu – zákon o pomoci obětem trestného činu nestanovuje).
11. Žalobu podala osoba k tomu oprávněná, jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě skutkového i právního stavu v době vydání rozhodnutí správního orgánu a v mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 1 a 2, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.
12. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť obě strany souhlasily s rozhodnutím bez nařízení jednání. Soud taktéž neshledal důvod pro nařízení jednání z důvodu dokazování – zásadní podklady jsou totiž součástí správního spisu, z něhož žalovaný vycházel a jehož postup je předmětem soudního přezkumu, to včetně pro věc rozhodných částí trestního spisu Policie ČR sp. zn. KRPC-154867/TC-2018-

020070. Správním spisem se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

13. Z předložených správních spisů soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci.
14. Dne 1. 11. 2018 byly zahájeny úkony trestního řízení ve věci dvojnásobné vraždy matky a sestry žalobce. Usnesením Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, ze dne 14. 3. 2019, č. j. KRPC-154867-85/TČ-2018-020070, byla věc odložena, protože trestní stíhání je nepřípustné proti tomu, kdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého.
15. Dne 26. 2. 2019 podal žalobce žádosti o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti, ve které mj. uvedl, že je bratrem a synem zavražděných žen, a že s nimi v době jejich smrti žil ve společné domácnosti. K žádosti žalobce přiložil úmrtní listy své matky a sestry. V žádostech neuvedl, že by mu tyto osoby byly povinny poskytovat výživu.
16. Dle sdělení Vězeňské služby České republiky ze dne 6. 10. 2020 byl žalobce od 21. 5. 2014 do 3. 7. 2020 nepřetržitě ve výkonu trestu odnětí svobody.
17. V projednávané věci vyšel soud z následující právní úpravy v rozhodném znění.
18. Podle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů má právo na peněžitou pomoc osoba pozůstalá po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, byla-li rodičem, manželem, registrovaným partnerem, dítětem nebo sourozencem zemřelého a současně v době jeho smrti s ním žila v domácnosti, nebo osoba, které zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu.
19. Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád *nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
20. V projednávané věci je mezi stranami spor o to, zda žalobce splňuje podmínky pro přiznání peněžité pomoci podle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů. Žalobce tvrdí, že s oběťmi trestného činu žil společně jako rodina, kdy si navzájem pomáhali a žalobce se i v průběhu výkonu trestu odnětí svobody podílel na chodu domácnosti, přičemž u své matky bydlel před nástupem do výkonu trestu a měl v plánu s ní bydlet i po jeho vykonání. Oproti tomu žalovaný argumentoval tím, že žalobce s oběťmi trestného činu v době jejich smrti nežil, nárok na peněžitou pomoc proto nemá. Městský soud podotýká, že mezi stranami není sporu, že žalobce nebyl na zemřelých obětech trestných činů odkázán výživou – žalobce to v žádostech ani neuvedl a nenamítá to ani v žalobě.
21. Soud se proto zabýval výkladem sousloví „*žít s obětí v domácnosti*“. Tuto otázku již řešil Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 23. 10. 2019, č. j. 9 A 59/2017-66, který stanovil, že „*[p]okud zákon o obětech trestných činů hovoří o domácnosti, má tím nepochybně na mysli rodinnou domácnost ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dříve označovanou jako společnou domácnost dle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník*“. Rodinnou domácností se pak rozumí trvalé soužití dvou nebo více fyzických osob ve spotřebním společenství, v němž jednotliví členové přispívají podle svých schopností a možností k úhradě nákladů i k obstarávání společných potřeb. Pro přiznání nároku na peněžitou pomoc pro pozůstalé se jako zásadní jeví existence společné domácnosti, tedy skutečnost, kde a s kým zemřelý fakticky žil a podílel se na fungování této domácnosti. Při odlišném trvalém pobytu mezi zemřelým a pozůstalým žádajícím o peněžitou pomoc by žadatel měl

existenci společné domácnosti dokládat (např. obsahem trestního spisu, neboť osoby žijící se zemřelým bývají zpravidla vyslechnuty, nebo čestným prohlášením sousedů, případně předložením dokladů o hrazení plateb za provoz domácnosti z prostředků zemřelého apod.). (srov. DURDÍK, Tomáš, Ludmila ČÍRTKOVÁ, Daniela HÁKOVÁ a Petra VITOUŠOVÁ. § 24 Okruh oprávněných žadatelů. In: DURDÍK, Tomáš, Ludmila ČÍRTKOVÁ, Daniela HÁKOVÁ a Petra VITOUŠOVÁ. *Zákon o obětech trestných činů: Komentář* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2023-1-19]. ASPI_ID KO45_2013CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.).

22. Pojem společné domácnosti judikoval také Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 26 Cdo 507/2006, podle kterého *„[s]polečnou domácnost vedou ti, kteří spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Soužití se považuje za trvalé, jsou-li zde objektivně zjiřitelné okolnosti, které svědčí o úmyslu vést takové společenství trvale, nikoliv jen na přechodnou dobu; společné uhrazování nákladů na životní potřeby lze charakterizovat jako hospodářské soužití, při němž osoby společně hospodaří se svými příjmy, nejsou přesně oddělovány finanční prostředky a nerozlišuje se, kterých věcí v domácnosti smějí tyto osoby užívat. Společná domácnost je tedy spotřební společenství vyznačující se trvalostí soužití a sdružením alespoň části společných prostředků.“*
23. Podstatou domácnosti je tedy trvalé soužití dvou nebo více fyzických osob ve spotřebním společenství, v němž jednotliví členové přispívají k úhradě nákladů i k obstarávání společných potřeb. Naopak není nutnou podmínkou, aby tyto fyzické osoby obývaly jediné společné obydlí, byť tomu tak zpravidla bývá; srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2013, sp. zn. 21 Cdo 292/2013, cit. *„[s]oužití ve společné domácnosti je totiž možné i tehdy, bydlí-li její členové ve více bytech, jestliže spolu žijí trvale a jestliže společně uhrazují náklady na své potřeby.“*
24. K otázce trvalého opuštění domácnosti vyslovila několik závěrů judikatura Nejvyššího soudu. Dle již citovaného rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 26 Cdo 507/2006 *pouhé opuštění bytu (odstěhování svršků, případně i odhlášení se z trvalého pobytu) bez dalšího nepostačuje pro závěr, že jde o trvalé opuštění společné domácnosti. Trvalé opuštění společné domácnosti je možno obecně vymezit jako jednání vedené s úmyslem domácnost zrušit a již neobnovit. Trvalé opuštění společné domácnosti je nejen úkonem faktickým, nýbrž i úkonem právním (ve smyslu ustanovení § 34 obč. zák.). Jednání nájemce, který trvale opustil společnou domácnost, je tedy nutno posoudit i z hlediska ustanovení § 39 a § 3 odst. 1 občanského zákoníku. V tehdy projednávané věci Nejvyšší soud zohlednil, že rodiče – původní společní nájemci sice byt opustili, ale nadále trvalo hospodářské společenství s dcerami – rodiče dcery podporovali finančně, hradili jim nájem, z okolností tedy nevyplynula žádná skutečnost o úmyslu zrušit společnou domácnost, byť došlo k přenesení domácnosti rodičů do jiného obydlí.*
25. Mezi stranami je nesporné, že žalobce byl již od roku 21. 5. 2014, tj. ke dni smrti obětí trestného činu (1. 11. 2018) ve výkonu trestu odnětí svobody, a proto z povahy věci s oběťmi několik let společnou domácnost fakticky nevedl. Tento strohý závěr samotný by však, jak je výše uvedeno, ještě nemusel obstát v situaci, kdy by jinak bylo zřejmé, že tento „přechodný“ pobyt žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody neznamenal trvalé opuštění domácnosti. Žalobce totiž v žalobě namítá právě to, že s osobami domácnost tvořil před výkonem trestu a hodlal tak učinit i po něm.
26. Co se týče toho, zda by mohl i za takové situace s oběťmi tvořit domácnost, ze správního spisu vyplývá následující.

27. Žalobce sám v žádostech a po celou dobu správního řízení o společném soužití v domácnosti s oběťmi nic netvrdil. V části IV. obou žádostí, v nichž měl žalobce osvědčit vztah k obětem, tj. konkrétně v bodu IV.1 žádostí, kde byl výslovně vyzván ke sdělení, zda současně žil s obětí v době její smrti v domácnosti, uvedl pouze tolik, že je „*bratrem zavražděné sestry*“ resp. „*synem zavražděné matky*“.
28. Žalobce současně jako přechodné bydliště (a korespondenční adresu) ve správním řízení uváděl adresu „X“. Bylo tomu tak jednak v žádosti ze dne 26. 2. 2019 a dále v přiložené plné moci udělené pro zástupce – bratra žalobce – již dne 27. 11. 2018. Z časového hlediska se jedná o adresu, kterou tedy žalobce uváděl 4 roky po nástupu do výkonu trestu odnětí svobody a v měsíci úmrtí obou obětí. Tato uváděná adresa je dle správního spisu bydlištěm družky žalobce RB. Ta byla ve správním řízení později zástupkyní žalobce, na tuto adresu jí byly doručovány písemnosti, jednalo se tedy o fakticky obývanou adresu. Oproti tomu sestra D. měla poslední bydliště X, matka na adrese Y (v trestním spisu je uváděna adresa ohlašovny Z), jedná se tedy o zcela odlišné adresy od místa, v němž uváděl své faktické bydliště žalobce, přičemž dle spisu on sám má trvalé bydliště na adrese V. Místem tragické události a tedy úmrtím obou obětí se pak stalo místo bydliště sestry. Na první pohled se tedy místo faktického bydliště žalobce již v rozhodném období lišilo od bydliště sestry i matky. Ani v čestném prohlášení k oběma žádostem pak žalobce neuvedl konkrétní skutečnosti o možném soužití s matkou či sestrou. Pouze uvedl, že v důsledku trestného činu, jehož je obětí, se zhoršila jeho sociální situace. Žádné další podání, v němž by uváděl, vysvětloval či dokonce prokazoval společné soužití v domácnosti s oběťmi, není součástí správního spisu, což žalobce ani netvrdí.
29. Z judikatury vyplývá, že při hodnocení podkladů je vzhledem k účelu zákona o obětech peněžité pomoci (např. zásada vstřícnosti dle § 3 odst. 2 zákona o obětech trestných činů) nezbytné v pochybnostech vycházet ve prospěch oběti (odst. 31 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2021, č. j. 2 As 334/2019 – 36), či obecné pravidlo, že smyslem zákona o obětech trestných činů má být zlepšení postavení oběti (rozsudku ze dne 29. 1. 2019, č. j. 9 As 423/2018 – 29). Nelze však podle názoru městského soudu přehlédnout, že žalobce sám v době správního řízení ani netvrdil ani neprokazoval, že by s matkou a se sestrou žil společně v jedné domácnosti, ze žádostí vyplývá, že o peněžitou pomoc požádal pouze z titulu, že je synem a sourozencem obětí. Žalovaný tedy neměl důvod, aby společné soužití těchto osob dál vyšetřoval.
30. Pozdější žalobní tvrzení žalobce, že před smrtí žil s matkou a plánoval se k ní vrátit, pak odporuje obsahu spisu: - žalobce v žádostech a ani v průběhu správního řízení o soužití s matkou a se sestrou nic netvrdil, ač měl a mohl, nijak se nevyjadřuje k tomu, že matka a sestra měly odlišné adresy bydliště, a že jeho adresa (uvedená záhy po úmrtí obou) faktického pobytu se odlišovala od obou adres obětí. O možném soužití se sestrou žalobce netvrdí nic ani v žalobě; nanejvýše tvrdí, že se chtěl po výkonu trestu vrátit k rodině, to však neproazuje soužití žalobce a obětí v době jejich úmrtí, navíc je to v rozporu s tím, že žalobce např. v plné moci ze dne 27. 11. 2018, tj. v měsíci úmrtí obětí, jako faktickou adresu uváděl adresu, na níž žila družka.
31. Žalobce navíc v žalobě opakovaně poukazuje na to, že před nástupem do výkonu trestu přenechal družce částku 120.000 Kč, s tím, že se ona bude starat o jeho rodiče. To za situace, kdy ze správního spisu vyplývá, že faktická adresa bydliště žalobce i družky byla totožná, žalobce družce důvěřoval tedy natolik, že jí svěřil finanční částku určenou matce i sestře, kterým ji nepředal sám, ač dle jeho tvrzení měly žít s ním ve společné domácnosti. Žalobce družku požádal rovněž o osobní výpomoc těmto osobám, čemuž družka rovněž

vyhověla a nakonec žalobce zastupovala i ve správním řízení. Tato žalobní tvrzení tedy naopak potvrzují a svědčí tomu, že žalobce vnímal již v období před výkonem trestu jako svou domácnost s družkou. Současně žalobce netvrdí, že by společnou domácnost s oběťmi tvořil on i družka. Po návratu z výkonu trestu odnětí svobody žalobce s družkou žil v domácnosti již nesporně.

32. Ze správního spisu, ať už z vlastních podání žalobce nebo z podkladů obstaraných vyhledávací činností žalovaného, tedy nevyplývá žádná věrohodná indicie o tom, že by žalobce před nástupem do výkonu trestu odnětí svobody žil a že po jeho ukončení hodlal žít s oběťmi ve společné domácnosti. To, že fakticky domácnost s oběťmi nevedl během výkonu trestu, není sporné. To však jen zdůrazňuje, že žalobce společně s oběťmi nežil v domácnosti ke dni jejich úmrtí.
33. Na uvedeném nic nemění ani případné jednorázové příspěvky žalobce obětem, to, že jeho partnerka obětem měla vypomáhat, a že žalobce oběti trestného činu ve výkonu trestu navštěvovaly. Případná finanční výpomoc poskytnutá žalobcem stále ještě nesvědčí naplnění první podmínky společné domácnosti, tj. nevypovídá o společném trvalém soužití všech těchto osob. Také výpomoc družky či občasné návštěvy žalobce ve výkonu trestu odnětí sice mohou poukazovat na pochopitelně blízké vztahy těchto osob - členů rodiny, neprokazují však, že tyto osoby tvořily společnou domácnost. Pokud žalobce tvrdil, že během výkonu trestu za něj byly placeny např. zálohy za vodu a za odpad, tuto skutečnost žalobce neprokázal konkrétními důkazy a ze správního spisu to rovněž nevyplývá – nicméně je zjevné, že žalobcova adresa trvalého i faktického bydliště v době úmrtí obou obětí byla odlišná, není tak bez dalšího zřejmé, kým a ve vztahu ke které domácnosti měly být tyto náklady placeny.
34. Městský soud uzavírá, že žalobce ve správním řízení neprokázal, že by žil s oběťmi ve společné domácnosti a závěr žalovaného nezpochybnil ani v žalobě. Městský soud v žádném případě nemíní relativizovat citový vztah žalobce k jeho matce a sestře a dopad tragické události na žalobce (jak v žalobě sám opakovaně popisuje). Soudu však nezbyvá, než konstatovat, že tím, že žalobce a tyto osoby spolu trvale nežily, nebyl naplněn účel ustanovení § 24 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů, kterým je odškodnění pozůstalých po členech domácnosti nebo po osobách poskytujících pozůstalým výživu (to, že matka a sestra žalobci výživu neposkytovaly, není mezi stranami sporné a žalobce to netvrdil ani v žádostech).

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

35. Soud shrnuje, že se neztotožnil s argumentem žalobce, že by v době smrti obětí žil s nimi společně v domácnosti. Jak v případě žalobcovy matky, tak sestry je proto soud názoru, že žalobce nesplnil podmínky dané § 24 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů pro přiznání peněžité pomoci, konkrétně podmínku žít se zemřelou osobou (obětí) v domácnosti v době její smrti.
36. Na základě shora uvedených skutečností soud žalobu shledal nedůvodnou a jako takovou ji v souladu s § 81 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
37. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. S ohledem na to, že žalobce v řízení úspěšný nebyl, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jakožto úspěšnému účastníkovi řízení náležela náhrada nákladů řízení, soud tuto náhradu nepřiznal,

neboť mu nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. ledna 2023

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu